

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Theologia Polemica

Burghaber, Adam

Fribvrgi Helvetiorvm, 1678

XXXIV. Quinam sint convocandi ad Concilium Generale?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72462](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72462)

fedisse, nec ipsi Sectarij negare audent. Inter fuit quidem Martianus Imperator & sedit primo loco, non tamen praesedit ut Judex, sed ut Defensor contra violentiam, ne Episcopi ad subscribendum vi cogerentur, ut ipsemet testatur Orat. ad Synodum. Molinaeus in suo novo Papatu fol. 148. non negamus, inquit, Cyrillum praesedit in Concilio Ephesino: at non ut Legatum Papae. Dicitur, Cyrillum praesedit in primis nomine Caesertini Episcopi Romani, tanquam Legatum ab hoc constitutum: deinde nomine suo tanquam Archiepiscopum Alexandrinum. Ita se habent verba Concilij Ephes. in Part. 2. Act. 3. fol. 240. *Sedentibus in Sanctissima Ecclesia, quae appellatur Maria, Reverendissimis & Sanctissimis Episcopis Cyrillo Alexandria, qui & locum obtinuit Sanctissimi ac Beatissimi Caesertini Archi-Episcopi Romanae Ecclesiae: & Juvenali Hierosolymorum &c. Videatur Forer L. 6. c. 16. de Antiquit. Papat.*

XV. Ad 2. probationem negando sequelam Majoris. Quia absentes plerumque melius per Legatos fungi munere suo possunt; siquidem eorum praesentia multa incommoda procuraret, ut bene ponderant Bellarminus & alij. Nam 1. inquirunt, posset oriri contentio de praecedentia cum Imperatore. 2. Episcopi ejus Majestate terri minus liberè auderent suam dicere sententiam. 3. Numerosus comitatus tantae Majestati conveniens occuparet domicilia, ut Episcopis non esset locus. 4. minus decet Pontificiam dignitatem, subditos sequi, qui potius deberent illam sequi, & Romam proficisci; Atque ideo Papa interfuit Concilij Romanis, & quibusdam alijs, quae ipse vocavit ad se, id est, ad locum, ubi ipse erat, non autem voluit, neque debuit ire ad Concilia alibi congregata. Oclamitant haeretici, has rationes ex mera superbia proficisci, cur enim pudeat Pastorem sequi oves, cum Filius DEI propter illas è caelo in terram descenderit, & Imperator subjectos Principes ad comitia sequatur? planè pharisaicum est, primas cathedras in Synagoga ambire, cum Christus fuisset in novissimo loco recumbere Matth. 23. v. 6. Luc. 14. v. 10. Respon. ad istas cavillas breviter. 1. hanc gravitatem Papae esse pro tuenda Authoritate, quae li pompâ Christus non indiguit alia habens media stendi, quò vellet, hominum animos. 2. Primas cathedras & primu locum quaerere non esse vitium apud eum, qui majoris caeteris est dignitatis. 3. Imperatores in una civitate sui Imperij indicere comitia: Christus etiam descendens de caelo in propria venit Joan. 1. v. 11. Sic nec Papa ad concilia intra suum territorium venire gravatur. Non obest, primos Pontificis humilius se gessisse, quia Ecclesia tunc nondum in tantam crevit arborem ex minimo grano sinapis, Matth. 13.

XVI. Ad confirmationem. Reges ac Principes esse Custodes legis divinae, sed non Interpretes: ac proinde ad eorum officium pertinere, ut edictis suis jubeant eam fidem teneri, quam Sacerdotes tenendam docent: & haereticos ab Ecclesia judicatos coerceant poenis temporalibus, sicuti D. Augustinus docet in epist. 48. 50. & 166. ac pij Imperatores Constantinus, Theodosius, Martianus alijque id saepe fecerunt, ut patet ex L. cunctos populos. C. de summa Trinitate & Fidei Catholica. Et ex toto titulo de haereticis in eod. Cod. *Sum quidem Judex Palatinus, inquit Theodoricus*

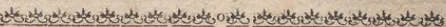
Italiae Rex ad Joannem Pontificem, sed vester non desinat esse discipulus. Nam tunc ista recte gerimus, si à vestris regulis minime discedamus.

CONTROVERS. XXXIII.

QUINAM SINT CONVOCAN-
di ad Concilium generale.

IN Concilijs varia negotia circa Controversias Fidei ac Cleri populique mores se offerunt, quae à certis tantum personis ex diversis statibus hominum selectis pertractari debeant; quanam autem illae sint, jam inquirendum & statuendum.

PARS PRIOR.

DOCTRINAE CATHO-
LICORUM.

I. **D**octrina prima. Ad Concilia quatuor hominum genera requiruntur & convocanda sunt. Explicatur. Nam imprimis proponi debet status quaestionis, de qua deliberandum & sententia ferenda; ad quod necessarii sunt Theologi, qui in utramque partem disputando rei difficultatem aperiant; sicut in statu politico constituuntur Referentes, qui causam dividendam proponant. Deinde judicandum, quid verius sentatur; quod pertinet ad Praelatos Ecclesiae judiciali potestate praeditos, nim. Episcopos, Abbates, Generales &c. Porro numeranda sunt suffragia, in quam partem plures inclinent, quia tantum juxta majorem numerum suffragionum fertur sententia; cui negotio subserviunt Notarij singulorum vota annotantes. Demum sententia est executioni mandanda; ad quod saepe opus est saecularium Principum auxilio, qui vel personam liter comparent, vel suos Legatos submitunt.

II. **D**octrina secunda. Episcopi & Praelati in Concilijs non tantum sustinent personam Conciliariorum, sed etiam Judicium, quod minus caeteris praesentibus non competit. Ita omnes Catholici. Est autem hoc discrimen inter Judices & Consiliarios, quod istorum sententia non habeat vim obligandi, sed tantum dirigendi: illorum autem sententia subditos obligat, perinde ut in Consultationibus non attenditur numerus Consiliariorum, quia Judex potest pauciores sequi; imò omnibus contradicere, hoc posito. Probatür catholica doctrina. Tum quia definire in Concilijs ea, quae sunt credenda vel agenda, proprium est officium Pastorum; etenim proprie pascere est ita docere, ut teneantur alij credere. Atqui Soli Episcopi sunt Pastores. Ergo &c. Tum quia veteres passim testantur, Concilia esse Episcoporum Euseb. I. lib. 5. c. 23. S. Cyprianus epist. ad Julianum. Ambrosius Epist. 23. Hieronymus Lib. 2. contra Ruffinum. Augustinus epist. 119. Athanasius, Leo M. & alij. Unde etiam omnium Conciliariorum haecenus celebratorum decreta ab Episcopis solis facta fuisse, patet ex subscriptionibus.

Ff

Quare

gha.
er
ologia
mica
XI
92

Quare falsum est, quod Amestius Tom. 2. fol. 17. scribit, familia decretâ potuisse & posse ab alijs fieri; quippe ex illa universali Ecclesiæ praxi colligitur, ex Apostolica traditione ita & non aliter fieri oportere. Tum quia negotia Ecclesiastica & publica à Personis Ecclesiasticis & publicis tractari debent. Tales autem sunt soli Episcopi. Tum quia nulla est Respublica quæ non habeat ordinem in comitijs, ita ut non quicumque de plebe, sed tantum Principes & Capita cæterorum locum & suffragium habeant. Cur ergo idem non habeat Respublica status Ecclesiastici. Tum denique quia in Concilijs solorum Episcoporum & Prælatorum sententiæ numerantur; nec licet pluribus refragari. Ergo isti non tantum Consiliarios, sed etiam Judicum personam sustinent; alioquin non oporteret attendere dignitatem Episcopalem, sed potius doctrinam: & Doctõribus licet nullâ dignitate præditis plus deferendum foret, quod tamen non fit in Concilijs.

PARS POSTERIOR.

ERRORES HAERETICORUM.

III. **E**rror primus. Non solum Episcopi & Prælati, sed etiam Laici in Concilia admittendi sunt. Ita Calvinistæ apud Amestium Tom. 2. à fol. 16. Et Lutherani apud Gerhardum Lib. 2. Part. 1. à fol. 757. alijque Sectarij. Pro fundamentis hujus adducunt celebre illud Concilium Actor. 25. ubi, inquit, Apostolis præsentibus locum tamen & suffragium habuerunt Presbyteri cum alijs. Ascendentes enim Paulus & Barnabas ad Apostolos & presbyteros excepti sunt ab Ecclesia & ab Apostolis & Senioribus v. 4. Congregabantur Apostoli & Presbyteri, ut discernerent de hac re. v. 6. Apostoli Presbyteri & Fratres scripserunt sententiam communem, & miserunt delectos viros, qui eam Antiochiam deferrent. v. 22. & 23. Hinc ergo sic probant prædictum errorem suum. 1. Concilio Apostolico loc. cit. non soli Apostoli, sed etiam seniores & tota Ecclesia interfuit non tantum audiendi, sed etiam judicandi gratiâ. 2. Nonnulli Laici virtute & doctrinâ superant Episcopos, ideoque magis idonei sunt ad quæstiones fidei decidendas. Sic Ruffini. lib. 1. Histor. Ecclesiast. c. 4. refert, in Synodo Nicena Senem quemdam Laicum non admodum peritum Philosophiæ & Theologiæ plus præstitisse adversus Philosophos, quam cæteros Episcopos omnes. 3. Non minus Laicorum, quam Clericorum est, scire, quid credendum. Ergo & ipsi admittendi ad iudicium, ubi eorum causa agitur. 4. Concilium Universale totam Ecclesiam repræsentat. Ergo omnis generis homines complecti debet, qui sunt in Ecclesia. 5. Laici si excludantur, committitur Personarum acceptatio, quam Valde improbat Jacobus Apostol. c. 2. v. 1. 6. Unius etiam Laici sententia S. Scripturæ authoritate magis munita proponi debet sententiæ totius Concilij. 7. In Ecclesia primitiva multæ causæ Fidei nostræ coram populo tanquam Judice fuerunt disputatæ.

IV. Si argumenta ista aliquid virium haberent, evincerent etiam mulieres in Concilium admittendas esse. Atqui hoc est planè absurdum. Ergo & Antec. Probatum sequela, Quia singulæ

allatæ rationes æquè pro mulieribus ac pro viris militat, ut consideranti patebit. Probatum Min. Quia Apostolus 1. Cor. 14. v. 34. scribit: *Mulieres in Ecclesia taceant; non enim permittitur illis loqui; ut neque enim est mulieri, loqui in Ecclesia.* Unde nec ipsi hæretici mulieres suas ad sua conciliabula solent admittere. Si ergo prædicta argumenta nihil probant de mulieribus, etiam de viris universim & indiscriminatim sumptis nihil probabunt. Eadem rationes ab Adversarijs allatæ minimè illis suffragantur. Respon. ad 1. in concilio Apostolorum fuisse Apostolos tanquam Judices ad definiendum: Presbyteros ad consultandum: Plebem non vocatam adfuisse & consensisse non definiendo, vel disputando, sed tantum audiendo, & non reclamando; quod ita esse, defumitur tum ex consuetudine Ecclesiæ optimo Scripturarum Interprete, tum ex ipso contextu, ex quo nunquam extendent Adversarij, omnes ibi congregatos dixisse sententiam. Ad 2. ad sententiam judicalem non sufficere virtutem & doctrinam, sed etiam jus ac potestatem requiri, quam in rebus Ecclesiasticis ac spiritualibus non habent Laici; quantumvis aliâs probi sint. Nominatim ad Concilium Nicænum, ut scribit Ruffinus Lib. 16. cap. 3. Laici nec sunt vocati, nec Actis Concilij interfuerunt, sed suâ sponte venerunt, ut extra Concilium disputarent cum Episcopis, quos audierunt ex toto orbe eò convenisse. Fieri ergo potuit, ut Laicus aliquis magnæ sanctitatis ac Spiritus extra Concilium advertus Philosophos multum præstitit. Sed quid ex isto contra nos? cum minimè inde sequatur, eundem vel ad Concilium fuisse vocatum, vel vocari debuisse. Ad 3. causam Fidei ad Prælatos pertinere, ut Doctores & Judices: ad reliquos verò tanquam ad discipulos; siquidem etiam in rebus proprijs aliorum iudicio standum est. v. g. in iudicio criminali, utique de reorum capite agitur, & tamen eorum sententiâ non exquiritur: cum de bello consultatur, utique de vita & fortunis civium agitur, qui tamen in concilio non admittuntur. Ergo falsum est hoc principium, cum de alicujus causa agitur, ipse in iudicium admitti debet. Ad 4. Sufficere Capitulum præsentiam ad repræsentandam totam Ecclesiam; sicuti pictores ad umbrandis civitatibus non singulas ædes aut plateas, sed tantum potiora ædificia, turres, templa, palatia delineant. Ad 5. acceptationem personarum committi, quando prælatio fit ob causam impertinentem v. g. propter consanguinitatem vel divitias &c. At cum Ecclesiastici in Concilio præponuntur Laicis, id non fit ob causam impertinentem, sed propter jurisdictionem officij, adeoque non est acceptatio personarum. Ad 6. Causam alicujus privati posse anteponi sententiæ Concilij Generalis ante definitionem, dum causa adhuc discutitur: & post decisionem, si constet, Concilium fuisse illegitimum: nullatenus verò post definitionem Concilij legitimi. Urget Amestius fol. 18. quæ sententiâ in discussione anteponenda est, illa debet etiam in & post definitionem anteponi; sicut enim conclusio sequitur ex præmissis, ita definitio ex discussione; veritas quippe unica est, & unius eisdemque valoris sive post sive ante hominum placita spectetur. Concedimus, veritatem esse unicam; sed, ut de hac nobis constet, comparationem esse instituendam inter privati hominis Sententiam, & definitionem Oecumenicæ ac receptæ Conci-

Concilij, negamus quia omni rationi ac praxi repugnat. Ad 7. denique iudicium hoc non fuisse publicum, sed privatum, & datum populo, cum non posset aliter fieri. Nam cum hæretici impune venissent inter Catholicos, & multos seducant, expedit quodque publicas coram populo inire disputationes, & relinquere iudicium populo, ut sequatur, quos viderit melioribus rationibus niti; perinde fere ut 3. Reg. c. 18. Elias Propheta reliquit populi arbitrio, ut vel Deum, vel Baal sequeretur, prout vel hunc vel illum preces per ignem exaudisse viderit.

V. *Error secundus.* Præsules in Concilij congregati non habent potestatem iudicandi de fide, sed tantum indagandi sensum Scripturæ, in qua Spiritus Sanctus in omnibus controversijs fidei jam protulit sententiam; ideoque convocati sunt Doctores, non ut causam dicant, sed ut sensum æterni Iudicis disputando investigent, & tantum vallet uniuscujusque dictum, quantum ex Sac. Scriptura probaverit, sive Laicus sive Clericus sit. Ita ex mente cæterorum Amelii Tomi. 2. fol. 16. Iste error Sectariorum unice fundatur in hoc, quod omnia credenda continentur in Scriptura, quod fundamentum esse ruinofum ac nullius momenti, in Controversijs de Sac. Scriptura fusè ostendimus. Ad hæc praxis Vet. Conciliorum docet, Apollolos non tantum fuisse occupatos in explicanda Sac. Scriptura, sed etiam in dubijs, in traditione, vel miraculis etc. decidendis. Ipsam quoque Sac. Scripturæ interpretationem non cuivis Laico, sed Sacerdotibus attribuit DEUS Malachie 2. v. 3. *Labia Sacerdotis custodiam scientiam, & legem requirent ex ore ejus, quia Angelus Domini Exercituum est, nempe non naturæ, sed officio; Sacerdotes enim licet homines nobis similes, tamen Angelico munere funguntur, & legationem à DEO sibi commissam obeunt.*

CONTROVERS. XXXIV.

AN CONCILIA UNIVERSALIA SINT INFALLIBILIA.

Peræ pretium videtur, aliquid hic præmittere de modo procedendi in Concilij, quem Gaspar Cordillus Villalpandus Segobienfis, Doctor Theologus D. 7. de Concilio Tridentino (cui ipsemet interfuit loco Episcopi Abulensis) totum tunc observatum in hæc fere puncta describit.

Primò. *Deliberatur, quibus de rebus, & quo tempore in concilio agendum sit.* Secundò. *Si de aliqua hæresi agatur & hæretici, quorum causa agitur, præsentés sint, ipsimet audiuntur, ut suam mentem & fundamenta aperiant, si verò absint, eorum loco Catholici Doctores designantur, qui lectis hæreticorum libris de proposita controversia coram universa Concilio & populo in utramque partem disputent.* Tertiò *nominati Theologi ordine, quo quisque in gradu theologico & Doctorali antiquior est, propositam questionem exactè discutunt & hæreticorum opiniones, argumentaque proponunt, denique suam sententiam substituant, eamque ex Scriptura, Concilij, & alijs probationibus confirmant, ac hæreticorum argumenta dissolvunt.* Quartò. *His disputationibus per aliquot dies auditis, indictis etiam jejunijs & precibus Prælati ex varijs Nationibus de-*

lecti conscribunt canones seu definitiones, quas de proposita questione à Concilio definiendas existimant, quas singulis Patribus scriptas tradunt, ut domi legere, considerare, & iudicare valeant. Rebus ita consideratis convenitur; excluso populo, admisis tamen Principum Oratoribus & Theologia Doctoribus tanquam testibus. Tunc unusquisque Patrum de tradita sibi definitione suam sententiam pronuntiat, num sequenda, an repudianda, an nonnihil immutanda sit? Quintò. *In dicendis autem sententijs hic ordo servatur, ut Legati Pontificij, qui totum Concilium moderantur, nullum suffragium ferant, licet durante Concilio sapius ad Pontificem scribant, ejusque mentem de propositis questionibus explorent, qui tamen adeo modestè respondet, ut tantum instar specialis Doctoris suam mentem aperiat, & necdum Papali Autoritate definat, nec quemquam perstringat, sed cuiuslibet liberam potestatem relinquat, reservatâ sibi postremâ Sententiâ & totius Concilij approbatione aut rejectione.* Sextò. *Sententiam ergo primò dicunt Cardinales non-Legati, tum Archi-Episcopi, Episcopi, Abbates, Generales Ordinum Religiosorum, & in quolibet statu prius ille, qui in eostatu antiquior, nec Episcopi titulares excluduntur, qui habent titulum & jus in aliqua Ecclesia, sed per hostium dominatum administrare non valent, sicuti hodie multi Suffraganei Episcoporum habent titulum Episcopalem in aliqua Provincia Turcarum, & sunt veri Episcopi, sed sine actuali administratione. Interea dum dicuntur sententia, Secretarius in medio constitutus calamo excipit, & ne isipiam erret, quæ quisque dixerit, scripto ipsi tradit.* Septimò. *Deputati Patres, qui primos canones consecerant, suffragiorum numerum ineunt, & ex mente plurium, si opus sit, corrigunt, correctos iterum singulis tradunt domi examinandos. Rursus convenitur visum, quid de correctis canonibus censetur, eodem quo prius ordine singulis interrogatis, idque ter, quater aut sapius mutando, addendo, detrachendo &c. donec saltem pluribus placeant.* Octavò *tandem indicitur certa dies ultima ac decretoria sententia ferenda, quo die post celebratum officium Spiritus Sancti supremus Præsides Concilij certâ precandâ formulâ gratiam Spiritus Sancti invocant; quâ simul unus Patrum ex altiori loco orationem habet propositio convenientem. Tunc leguntur Canones ultimo emendati, & singulorum sententia rursus exquiritur, qui uno verbo respondent: placet, vel: non placet, & adhuc unicuique liberum est, mutare sententiam; plerumque autem, qui prius aliter senserunt, mutatâ Sententiâ cæteris accedunt; sic ex plurium iudicio decretum formatur summi Pontificis examini transmittendum &c.*

Ex quo processu liquet, quàm sapienter cautè ac cogitatè Sacra Concilia procedant, & quanti propterea faciendâ sint illorum decreta etiam secundum humanam scientiam æstimata. Unde mirum non est, eadem Sacra Concilia processu tam deliberabundo tamdiu protrahi, sicuti ultimum Sacrum Tridentinum Concilium per ipsos 18. annos licet interruptim fuit productum.

PARS PRIOR

DOCTRINAE CATHOLICORUM.

I. **D**octrina prima. Concilia Generalia legitime celebrata, & tandem à Summo Pontifice approbata sunt infallibilia, non quidem ex humana prudentia & doctrina tot doctissimorum Præfulum (qui tanquam homines falli possunt, & sæpenumero decepti fuerunt) sed ex peculiari

gha
er
ologia
mica
XI
92